

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/70/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5808202186
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5808202186.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Yvetty Dzugasovej, v právnej veci žalobcu: N. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., C. K. č. XXX, právne zastúpeného JUDr. Miroslavom Sládekom, advokátom, so sídlom T., Q. Y. XX/XX, proti žalovanému: Peter Comorek, Zubrohlava, Výhonová č. 564, IČO: 33 754 136, právne zastúpenému JUDr. Jánom Vajdom, advokátom, so sídlom T., R. T. XXX, v konaní o zaplatenie 5.994,82 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 5C/94/2008-699 zo dňa 20. júna 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd I. žalobu zamietol, II. rozhodnutie o trovách konania si vyhradil na osobitné uznesenie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Rozhodnutie okresného súdu sa opiera o ust. § 451 ods. 1, 2, § 631, § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že žalobca sa voči žalovanému domáha zaplatenia 5.996,04 eur na tom skutkovom základe, že žalovanému vyplatil na preddavkoch na cenu za dielo - rekonštrukciu svojho rodinného domu na základe ústnej uzatvorenej zmluvy o dielo sumu 17.037,53 eur, avšak žalovaný mu tieto preddavky nevyúčtoval a nedodal mu práce a dodávky v tejto hodnote, ale len v hodnote 11.041,52 eur; žiadal preto, aby mu žalovaný rozdiel medzi poskytnutými preddavkami a hodnotou dodaných prác a dodávok vydal. Žalovaný sa proti žalobe bránil tým, že všetky preddavky, ktoré mu žalobca poskytol, vyčerpal v rámci prác a dodávok, uskutočnených v rámci rekonštrukcie rodinného domu žalobcu. Z účastníckej výpovede žalovaného súd konštatuje, že žalovaný nerozporoval výšku preddavkov, poskytnutých žalobcom na stavebné práce, súd teda vychádzal z toho, že na preddavkoch žalobca žalovanému skutočne vyplatil 17.037,53 eur. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že uzatvorili ústnu zmluvu o dielo, na základe ktorej žalovaný pre žalobcu vykonal stavebné práce na jeho rodinnom dome. Medzi účastníkmi však ostal sporný rozsah a hodnota týchto prác, pretože z výsluchov účastníkov vyplynulo, že rozsah pôvodne dohodnutých prác sa postupne menil. Za účelom zistenia rozsahu a hodnoty stavebných prác vykonaných žalovaným pre žalobcu súd vykonal dôkaz znaleckým posudkom č. 4/2013 Ing. Petra Dubovca, z ktorého zistil, že znalec určil rozsah stavebných prác a dodávok, vykonaných žalovaným a ich hodnotu určil na 16.600,- eur. Na námietku žalovaného, keď z výsluchu znalca dňa 17.02.2014 vyplynulo, že znalec rozsah prác a dodávok zistil výlučne na základe informácie od žalobcu počas obhliadky, o ktorej termíne žalovaný nebol informovaný, dal súd vyhotoviť ďalší znalecký posudok. Zo znaleckého posudku č. 105/2015 znaleckej organizácie ZNALCI s.r.o. súd zistil, že hodnota stavebných prác a dodávok, ktoré žalovaný dodal žalobcovi v rámci rekonštrukcie jeho rodinného domu, je 18.968,95 eur. Pokiaľ žalobca s týmto znaleckým posudkom nesúhlasil, považoval ho za zmaťočný z dôvodu, že sa opiera o vyúčtovanie prác žalovaného, ktoré je sporné, súd z výsluchu znalca dňa 20.06.2016 zistil, že pri vypracovaní znaleckého posudku č. 105/2015 vychádzal síce z rozpočtu žalovaného, ale aj z meraní na miestnom šetrení dňa 20.05.2013 (počas tejto miestnej

obhliadky znalec zistil práce a dodávky podľa informácie žalobcu) a jednotlivé položky z rozpočtu žalovaného porovnával so zisteniami z obhliadky na mieste samom. Okrem toho ešte využil aj poznatky z výsluchov svedkov - robotníkov, ktorí na stavbe pracovali, ktoré mu potvrdili, či naopak vyvrátili opodstatnenosť jednotlivých položiek rozpočtu, predloženého žalovaným. Súd je názoru, že znalec v rámci svojho výsluchu 20.06.2016 primeraným spôsobom zodpovedal otázky k spôsobu vyhotovenia znaleckého posudku, s ktorým sa súd stotožnil. Treba si uvedomiť, že za daných okolností, teda keď zmluva o dielo bola uzatvorená neformálne, boli vykonané navyše práce oproti pôvodnej dohode o rozsahu diela, čo nepopiera ani žalobca, neexistujú písomné záznamy o priebehu rekonštrukcie typu stavebného denníka alebo odovzdávacieho protokolu diela, výpovede svedkov - robotníkov na stavbe sú do značnej miery neurčité, tak objektívne nebolo možné znalecký posudok vypracovať iným spôsobom, než to urobila znalecká organizácia ZNALCI s.r.o. Pokiaľ žalobca po vykonaní znaleckého posudku navrhoval, aby súd opätovne vypočul účastníkov k rozsahu vykonaných prác a dodávok, pretože znalecké posudky, ktoré súd vykonal, sú prakticky nepoužiteľné, súd tento návrh na vykonanie dôkazu zamietol, pretože účastníci už k tejto otázke boli vypočutí a nie je dôvodný predpoklad, že by sa od svojich pôvodných výpovedí odklonili, preto vykonanie tohto dôkazu súd považoval za nadbytočné. Keďže sa vykonaným dokazovaním preukázalo, že žalovaný dodal žalobcovi práce a materiály v hodnote, ktorá prevyšuje sumu poskytnutých preddávok, žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného zamietol.

3. Podľa § 151 ods. 3 O. s. p. si súd rozhodnutie o trovách konania vyhradil na osobitné uznesenie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

4. Voči citovanému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Napadnutý rozsudok považuje za nesprávny, lebo súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Postupom súdu došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Súd svoje rozhodnutie oprel o zmätočný znalecký posudok č. 105/2015. Zmätočnosť znaleckého posudku spočíva v tom, že súdom nariadená znalecká organizácia Znalci s. r. o. nezodpovedala na súdom položené otázky tak, ako vyplývali z uznesenia súdu. Podľa uznesenia súdu č. k. 5C/94/2008-579 z 29.04.2015 úlohou znaleckej organizácie bolo vypracovať znalecký posudok, v ktorom odpovie na odborné otázky: „určiť, aký je rozsah a aká je hodnota stavebných prác a dodávok, na vykonaní ktorých sa účastníci zhodli (ide o tie, ktoré sú uvedené už vo vykonanom znaleckom posudku a zároveň aj vo vyúčtovaní vykonaných prác, ktoré predložil žalovaný na č. l. 252 - 261).“ Na túto otázku znalec odpovedal tak, že rozsah stavebných prác a dodávok je popísaný vo výkaze výmer k jednotlivým položkám rozpočtu na str. 11 - 27. Celková hodnota stavebných prác a dodávok vykonaných žalovaným je 18.968,95 eur. Znalec ani v jednej časti zo svojich odpovedí neodpovedal na položenú otázku súdu. Prvá časť jeho odpovede sa odvoláva na položky rozpočtu na str. 11 - 27. Pritom v tomto prípade je uvedený len rozpočet s výkazom výmer, ktorý vychádza len z vyúčtovania vykonaných prác na č. l. 252 - 261, čo nezodpovedá rozsahu prác a dodávok, na vykonaní ktorých sa účastníci zhodli. V druhej časti odpovede znalec odpovedal na to, na čo sa ho súd nepýtal. Výsledkom postupu znalca je, že do celkovej hodnoty stavebných prác a dodávok vykonaných žalovaným podľa znalca sú zakalkulované aj také práce a výkony, ktoré nevykonal a nedodal žalovaný. Žalobca ich uviedol v prílohe k vyjadreniu k znaleckému posudku 10.11.2015 a ich hodnotu vyčíslil na sumu 6.401,31 eur. V druhej otázke súd uložil znalcovi, aby odpovedal na otázku: „určiť rozsah a hodnotu stavebných prác, ktoré vykonal žalovaný pre žalobcu a nie sú uvedené v už vykonanom znaleckom posudku, ale ich vykonanie, resp. dodanie žalovaným pre žalobcu vyplynulo z vykonaného dokazovania (napr. z výpovedí účastníkov a svedkov)“. Na položenú otázku znalec odpovedal, že rozsah stavebných prác a dodávok je popísaný vo výkaze výmer k jednotlivým položkám rozpočtu na str. 30 - 35. Na uvedenú otázku odpovedal tak, že porovnal práce a výkony podľa už prv prevedeného znaleckého posudku s rozsahom prác a dodávok, ktoré predložil výlučne žalovaný podľa svojho rozpočtu. Poukazuje aj na vyjadrenie znalca na pojednávaní, keď uviedol, že vychádzal z podkladov, ktoré dal žalovaný, ale aj to len čiastočne, pretože jednak rozpočet, ktorý dal žalovaný, je vypracovaný podľa českého oceňovacieho predpisu a jednak v tomto rozpočte niektoré práce a dodávky uplatnil duplicitne alebo v inom množstve, než boli skutočne dodané. Zároveň uviedol, že vychádzal z meraní na miestnom šetrení, ktoré vykonal, pretože svedkovia neuvádzali žiadne konkrétnejšie údaje o množstve a rozsahu prác. Toto meranie bolo uskutočnené v súvislosti s podávaním prvého znaleckého posudku za účasti žalobcu, voči ktorému nemal pripomienky. Podstatné však bolo zistiť, čo z toho urobil žalovaný, a to sa zo znaleckého posudku nedá zistiť. Znalec práce ocenil tak, ako ich predložil sám žalovaný na č. l. 252 - 261, bez rešpektovania toho, že žalobca tento rozsah prác v konaní neuznal, a to konkrétnymi výhradami (napr. tým, že žalovaný

neurobil konštrukcie tesárske, konštrukcie stolárske, ale ani ďalšie tak, ako ich opätovne žalobca vyčíslil pri svojom vyjadrení k znaleckému posudku z 10.11.2015). Nesúhlasí tiež s konštatovaním znalca, že sa nedali využiť svedecké výpovede na objasnenie toho, čo urobil žalovaný, resp. čo žalovaný na dome žalobcu neurobil. V tejto súvislosti žalobca poukazuje na výpoveď svedka vypočutého dňa 01.12.2012 D. D., ktorý potvrdil, že pre žalobcu na dome robil vodu a kanalizácia a tiež osádzal nové umývadlá, vodovodné batérie, vaňu, vŕivku, WC, kuchynský dres a v pivnici novú vodovodnú prípojku a hlavný ventil. Vymenil všetky kanalizačné potrubia. Svedok I. I. zase potvrdil, že robil konštrukciu stropu, kladol zámkovú dlažbu. Potvrdil, že strechu na dome robil „ujo G. s partiou“, drevo na strechu a krytinu si kúpil žalobca. Nové omietky v dome robil C. W. a M. I., ktorých si najal žalobca. Novú elektroinštaláciu robil pán N. K. z M.. Svedok I. G. potvrdil, že žalobcovi dodal dvere. Tieto práce napriek tomu, že ich nerobil žalovaný, boli zúčtované a ocenené v znaleckom posudku ako ním prevedené. Žalobca na to poukázal v písomnom dokumente. Rovnako žalobca poukázal aj na premrštenú položku v presune hmôt v objeme 36 t, čo nezodpovedá realite. Výsledkom takéhoto postupu znalca je, že znalecký posudok je zmätočný a nemôže byť dôkazom pre rozhodnutie vo veci samej. Žalobca v dôsledku zmätočnosti posudku požadoval, aby súd vykonal opätovné vypočutie účastníkov na rozsah a druh vykonaných prác žalovaným za účasti znalca, aby ich následne mohol objektívne oceniť. Tento dôkaz navrhoval preto, lebo žalovaný po celý čas konania odmietal spoluprácu so znalcom. Počas konania sa choval pasívne. Pritom vykonané dielo žalobcovi dodnes neodovzdal, nevyhotovil na vykonané práce faktúru. Podľa názoru žalobcu súd v tomto smere nedostatočne využil zákonné oprávnenia k tomu, aby žalovaného primäl k účinnej súčinnosti so znalcom. Napriek uvedenému súd navrhovaný dôkaz žalobcom odmietol vykonať, hoci ako žalobca uvádza, súd nesprávne zistil skutkový stav, čím odobral žalobcovi právo na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie nemal nariadovať vykonanie nového znaleckého posudku, lebo súd nariadenie nového znaleckého posudku v podstate odôvodnil rovnakým účelom ako nariadenie prvého znaleckého posudku. Dokonca znalcovi uložil, aby vychádzal i z prvého znaleckého posudku, ktorého správnosť žalovaný síce namietal, ale na výsluch súdu ani dodatočne na rozdiel od žalobcu po jeho vypracovaní neuviedol žiadne námietky k tomuto znaleckému posudku. Nesprávne je rozhodnutie aj z dôvodu, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa § 631 OZ žalovaný sa zaviazal žalobcovi, že žalovaný ako zhotoviteľ prevedie dohodnuté stavebné práce na rekonštrukcii žalobcovho rodinného domu za dojednanú cenu na svoje nebezpečenstvo. Žalovaný na pojednávaní dňa 15.11.2010 potvrdil, že sa dohodol so žalobcom na vykonaní prác v hodnote 86.000,- Sk. Následne sa dohodli na ďalších prácach ako vstupná chodba, schody, podkrovie, východ do bývalej sypárne a vybúranie za cenu 110.000,- Sk. Spolu dojednali cenu za dielo v sume 296.000,- Sk. Takáto dojednaná cena zodpovedala krycím rozpočtom, ktorý dal žalobca vypracovať a spolu s naviac prácami, ktoré žalobca uznal v sume 40.000,- Sk, cena za dielo bola dohodnutá v sume 332.637,- Sk. Podľa § 635 ods. 1 OZ, ak sa cena dohodla podľa rozpočtu, nesmie sa bez súhlasu objednávateľa zvýšiť. Práce a náklady do rozpočtu nezahrnuté možno účtovať iba vtedy, ak ich schválil objednávateľ písomne alebo ak práce dodatočne písomne objednal. V konaní žalobca preukázal poskytnutie preddavkov žalovanému vo výške 17.037,53 eur, ktoré žalovaný v konaní nerozporoval. Z toho potom vyplýva, že žaloba na zaplatenie žalovanej sumy 5.994,82 eur ako rozdielu medzi poskytnutými preddavkami a dohodnutou cenou za dielo je opodstatnená. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie, alebo ho zruší a vráti vec na nové konanie a rozhodnutie.

5. Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým tvrdeniam. Súd prvej inštancie prihliadol na všetky právne relevantné skutočnosti a správne veci skutkovo a právne posúdil. Súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci, pretože vykonal všetky dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu veci. Toto občianske súdne konanie trvalo viac ako 8 rokov. Žalobca mal dostatok času a priestoru, aby počas tohto dlhotrvajúceho konania navrhol vykonanie všetkých, podľa neho potrebných dôkazov. Opätovný výsluch strán konania by do konania nepriniesol žiadne nové skutočnosti a informácie vzhľadom na veľký časový odstup - 10 rokov od vykonávania prác. Strany konania majú povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkaznú. O tom, ktoré z navrhnutých dôkazných prostriedkov sa vykonajú, rozhoduje súd. Súd teda nemá povinnosť vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Ak súd v priebehu konania nevykoná všetky dôkazné prostriedky navrhnuté stranami, nemožno to pokladať za odňatie možnosti konať pred súdom. V tejto súvislosti poukazuje aj na judikatúru. Súd prvej inštancie v tomto konaní správne vyhodnotil všetky vykonané dôkazy. Znalecký posudok č. 105/2015 znaleckej organizácie Znalci s. r. o. nie je zmätočný. Táto znalecká organizácia zodpovedala na všetky otázky, ktoré jej uložil súd. Do hodnoty vykonaných stavebných prác započítala všetky tie dodávky, práce a výkony, ktoré uskutočnil žalovaný. Pritom zohľadnila výpovede svedkov, strán konania a skutočnosti zistené na miestnej ohliadke

konanej dňa 20.05.2013. Žalobca tieto skutočnosti začal rozporovať až po podaní znaleckého posudku, keď zistil skutočnú hodnotu týchto dodávok, prác a výkonov. Žalobcovi nič nebránilo dať si vypracovať vlastný znalecký posudok. Všetky tvrdenia žalobcu v podanom odvolaní aj počas konania pred súdom prvej inštancie namieta ako nepravdivé. Všetky listinné dôkazy predložené žalobcom namieta ako nepravdivé a nehodnoverné, ide o tzv. súkromné listiny. Poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky publikované v časopise Soudní judikatura pod č. 22/1997, z ktorého vyplýva, že ak účastník poprie právo, resp. správnosť súkromnej listiny, tak platí, že účastník, ktorý túto listinu predložil ako dôkaz, má dôkaznú povinnosť a dôkazné bremeno. Rovnako poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 13/2009 zo dňa 24.02.2010. Dôkazné bremeno v tomto konaní mal žalobca a žalobca toto dôkazné bremeno neunesol. Poukazuje na to, že konanie má súvis s konaním vedeným na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 9C 43/2011, ktoré doposiaľ nie je právoplatne skončené a vec je v štádiu odvolacieho konania. Poukazuje na zásadu koncentrácie konania, keď odvolateľ je povinný v podanom odvolaní a v určitom obmedzenom čase - odvolacej lehote uviesť údaje o tom, z akého dôvodu rozhodnutie súdu prvého stupňa napáda. Uplynutím lehoty na odvolanie možnosť odvolateľa dopĺňať dôvody odvolania zaniká, pričom odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný. Na základe uvedených skutočností navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil a priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania žalobcu v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 379, § 380 C. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p. a contrario) rozsudok okresného súdu zrušil v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p. a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Odvolanie žalobcu je v plnom rozsahu dôvodné.

9. Okresný súd svojím postupom porušil právo žalobcu na spravodlivý súdny proces.

10. Ústava Slovenskej republiky v čl. 46 ods. 1, ako aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd garantujú každému právo na spravodlivý súdny proces, ktorý nachádza svoje vyjadrenie aj v procesných kódexoch upravujúcich civilné konanie pred súdom. V súčasnosti je týmto procesným kódexom, ktorý sa na súdnu vec vzťahuje, Civilný sporový poriadok účinný od 01.07.2016, pričom v zmysle ust. § 470 ods. 1 uvedeného procesného predpisu platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované (§ 470 ods. 2 C. s. p.). V čase konania pred okresným súdom bol týmto procesným kódexom Občiansky súdny poriadok účinný do 30.06.2016.

11. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva, alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je aj relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Obsahom základného práva na spravodlivý proces je aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Toto základné právo nemožno interpretovať ako právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia musí však spĺňať kvalitatívne kritériá, ktoré sú definované v ust. § 220 C. s. p.

12. V zmysle ust. § 220 ods. 2 C. s. p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosť považuje za preukázanú a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

13. Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok, ten nespĺňa podmienku presvedčivosti jeho odôvodnenia, keď napadnuté súdne rozhodnutie nedáva jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatneným nárokom a obranou proti takémuto uplatneniu (rozhodnutie Ústavného súdu SR IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03-30).

14. Odvolací súd konštatuje, že súčasťou odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je riadne vyhodnotenie vykonaného dokazovania, keď v rozsudku úplne absentujú skutkové závery okresného súdu, ktoré vyplynuli z rozsiahleho dokazovania. Jediným dôkazom, ktorý súd vyhodnotil, je znalecký posudok spoločnosti Znalci s. r. o. Súd však opomenul vyhodnotiť rozsiahle dokazovanie, ktoré v konaní vykonal a ktoré spočívalo vo výsluchoch strán sporu, svedkov, listinných dôkazov.

15. Hoci okresný súd správne určil predmet dokazovania ako „zistenie rozsahu a ceny vykonaných stavebných prác“, svoje skutkové zistenia nijako nevyhodnotil, vychádzal iba z znaleckého posudku, kde znaleckej organizácii uložil určiť, aký je rozsah a aká je hodnota stavebných prác a dodávok, na vykonaní ktorých sa účastníci zhodli a určiť rozsah a hodnotu stavebných prác a dodávok, ktoré vykonal žalovaný pre žalobcu, nie sú uvedené v už vykonanom znaleckom posudku, ale ich vykonanie, resp. dodanie žalovaným pre žalobcu vyplynulo z vykonaného dokazovania (napr. z výpovedí účastníkov a svedkov).

16. Týmto zadaním však okresný súd pochybil, keď na znalca preniesol povinnosť skutkovo ustáliť, ktoré stavebné práce žalovaný na základe zmluvy o dielo pre žalobcu vykonal. Znalec môže byť do konania pribratý, aby odpovedal na odborné otázky. Vyhodnotenie vykonaného dokazovania po skutkovej a právnej stránke je však vecou súdu, ktorá nemôže byť prenesená na znalca.

17. Povinnosťou okresného súdu bolo z rozsiahleho vykonaného dokazovania ustáliť na základe unesenia dôkazného bremena tej-ktorej spornej strany, ktoré práce žalovaný na základe uzatvorenej zmluvy o dielo pre žalobcu vykonal a až následne tieto dať oceniť znalcovi. Nie je prípadne vylúčené, aby znalec došpecifikoval jednotlivé stavebné práce. Znalec však nemôže vyvodzovať skutkové závery vyplývajúce z vykonaného dokazovania. Táto úloha patrí súdu. Okresný súd však túto úlohu úplne opomenul. Rozhodol bez toho, aby vykonané dôkazy skutkovo vyhodnotil, z ktorého dôvodu napadnutý rozsudok nespĺňa zákonom stanovené kritériá pre odôvodňovanie súdnych rozhodnutí a porušuje právo žalobcu na spravodlivý súdny proces. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd musel pristúpiť k zrušeniu rozsudku súdu prvej inštancie, pretože iba jemu prislúcha vyhodnotiť dôkazy, ktoré v konaní vykonal.

18. Hoc aj okresný súd nesprávne zadal znaleckú úlohu, keď tomu malo predchádzať vyhodnotenie rozsahu prác, ktoré vykonal žalovaný pre žalobcu, vychádzajúc z vykonaného dokazovania, odvolací súd konštatuje, že okresný súd má dostatočný skutkový podklad, aby mohol túto otázku vyhodnotiť a vychádzať potom z ocenenia jednotlivých stavebných prác, ktoré uskutočnil znalec (znalecká organizácia). Ocenenie stavebných prác ako také strany sporu významne nenamietali. Námietky sú však voči rozsahu stavebných prác, ktorú skutočnosť okresný súd vôbec nevyhodnotil.

19. Odvolací súd zároveň konštatuje, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil aj dôkazné bremeno tej-ktorej spornej strany. Dôkazné bremeno sa pritom odvíja od predmetu konania.

20. Žalobca sa žalobou domáha voči žalovanému zaplata sumy 5.994,82 eur z titulu bezdôvodného obohatenia, ktorú sumu predstavujú poskytnuté a nedôvodne zadržané nevyúčtované preddavky, ktoré poskytol žalovanému. Okresný súd došiel k záveru, ktorý ani jedna zo sporných strán nespochybnila, a to, že na preddavkoch žalobca žalovanému skutočne vyplatil 17.037,53 eur.

21. V tomto smere si žalobca splnil dôkaznú povinnosť a preukázal, že preddavky žalovanému poskytol. Pokiaľ sa žalovaný ale v konaní bráni a tvrdí, že tieto poskytnuté preddavky predstavujú cenu diela vykonaného pre žalobcu, dôkazné bremeno na cenu diela má žalovaný.

22. Medzi účastníkmi nie je sporné, že bola uzatvorená ústnou formou zmluva o dielo v zmysle § 631 Občianskeho zákonníka, na základe ktorej vykonal žalovaný pre žalobcu stavebné práce na rekonštrukcii jeho rodinného domu. Zároveň z vykonaného dokazovania vyplýva, že stavebné práce sa vykonávali postupne a ich rozsah sa v priebehu navyšoval. Zo zhodných tvrdení účastníkov možno ustáliť dohodnutie ceny za dielo ústnou formou vo vzťahu k prvej etape rekonštrukčných prác. Vo vzťahu k ostatným pokračujúcim stavebným prácam, ktoré boli predmetom zmluvy o dielo, možno konštatovať, že cena za dielo nebola dojednaná, a preto treba poskytnúť primeranú cenu (§ 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

23. Spornou skutočnosťou medzi stranami sporu je rozsah stavebných prác, ktoré vykonal žalovaný pre žalobcu. Dôkazné bremeno v tomto smere je však na žalovanom, ktorý žiada zaplatené preddavky započítať na cenu diela. Napriek tomu, že žalovaný má v konaní dôkaznú povinnosť, nespráva sa v konaní dostatočne bdelo, keďže nebol schopný zúčastniť sa ani znaleckej ohliadky za účelom zistenia rozsahu vykonaných stavebných prác, napriek tomu, že z vyjadrení znalca vyplýva, že ho niekoľkokrát kontaktoval (spravidla telefonicky).

24. Možno konštatovať, že z rozsiahleho dokazovania, z výsluchu sporných strán, svedkov a predložených listín, ako aj zo samotného znaleckého posudku, môže súd ustáliť, ktoré stavebné práce žalovaný vykonal, čiastočne rozsah týchto stavebných prác nie je medzi stranami sporný a čiastočne možno tento rozsah stanoviť aj z výsluchu svedkov, hodnotiac všetky priame a nepriame dôkazy vo vzájomných súvislostiach. Je tu aj skupina stavebných prác, o ktorých žalovaný tvrdí, že ich vykonal, ich vykonanie nepreukázal žiadnymi dôkazmi. Na druhej strane sú tu svedkovia, ktorí tvrdia, že ich pre žalobcu vykonali na náklady žalobcu. Hoci žalobca už po podaní znaleckých posudkov namietal zahrnutie týchto stavebných prác do rozsahu vykonaných znaleckých prác, súd sa s jeho námietkami nijako nevyporiadal, pričom zo samotného znaleckého posudku vyplýva, že znalec ich zahrnul do ocenenia iba preto, že ich vykonanie tvrdil žalovaný. Zároveň však možno konštatovať, že na rodinnom dome žalobcu takéto práce boli vykonané, to však bez ďalšieho nepreukazuje, že ich vykonal žalovaný.

25. Je úlohou okresného súdu, aby vyhodnotil vykonané dôkazy vo vzájomných súvislostiach a stanovil tak rozsah stavebných prác, ktorých vykonanie žalovaným v prospech žalobcu na základe ústne uzatvorenej zmluvy o dielo je preukázané, vyplýva z vykonaného dokazovania. Po ustálení rozsahu stavebných prác, ktoré boli nesporne vykonané v prospech žalobcu, potom sú použiteľné v konaní vykonané znalecké posudky čo do ocenenia skutočne vykonaných stavebných prác.

26. Bude teda úlohou okresného súdu, aby v ďalšom konaní a novom rozhodnutí vyhodnotil doposiaľ vykonané rozsiahle dokazovanie, vyvodil z neho skutkové a právne závery tak, aby novo vydané rozhodnutie zodpovedalo kritériám pre odôvodňovanie súdnych rozhodnutí ustanovených v § 220 ods. 2 C. s. p. Zároveň súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách prvoinštančného a druhoïnštančného konania.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C. s. p.)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)